

**Лист Прокуратури Івано-Франківської області від
11.05.1990 року № 7-19пр**

**«Про усунення порушень законодавства про релігійні
культури»**

**Джерело: Державний архів Івано-Франківської області,
фонд ?, опис ? , справа ?, аркуш ?**

ПРОКУРАТУРА СССР

ПРОКУРАТУРА
ИВАНО-ФРАНКОВСКОЙ ОБЛАСТИ

ПОДАНЯ

11.05.90. № 4-19 пр.

129

СесІІ Івано-Франківської обласної
Ради народних депутатів

Про усунення порушень за-
конодавства про релігійні
культи.

Прокуратурою області перевірено законність прийнятого сесією Івано-Франківської обласної Ради народних депутатів 25.04.1990 р. рішення "Про основні принципи ставлення органів державної влади на території Івано-Франківської області до існуючих конфесій і забезпечення вільного розвитку релігійно-церковного життя на Прикарпатті".

У констатуючій частині вказаного рішення, зокрема, зазначено, що "Усім релігійним громадам, незалежно від їх чисельності чи віросповідання, гарантується право на безперешкодне існування за умови дотримання цими громадами Конституції СРСР та УССР, діючого законодавства, а також рішень місцевих Рад.

Єдину правову основу взаемостосунків органів державної влади і церкви становлять положення Конституції СРСР та УРСР, діюче законодавство... Згадані рішення не можуть суперечити чинному законодавству".

В пункті ж № 3 постановляючої частини цього рішення Ради проголошено принцип "невтручання органів влади у внутрішні (канонічні) справи церкви і недопущення втручання церкви у діяльність органів державної влади", що відповідає закріпленому в ст.52 Конституції СРСР і ст.50 Конституції УРСР принципу відокремлення в Українській РСР церкви від держави.

В той же час викладена Радою в частині 2 п.1 рішення вимога про те, що "усі державні органи і громадські організації, усі діючі на території області конфесії та їх громади даним рішенням зобов'язуються не враховувати у своїй діяльності постанови так званого "Львівського собору" 1946 року; є нічим іншим, як втручанням органу державної влади у внутрішні (канонічні) справи церкви, що протирічить вказаному п.3 цього ж рішення та згаданим

Івано-Франківський
15.05.90 29-1152

04

статтям Конституції СРСР і УРСР.

120

Постанова Собору Греко-Католицької уніатської Церкви, який відбувся в м. Львові 8-10.03.1946 року, про скасування постанови уніатського Брестського Собору 1596 року і повернення віруючих до Руської Православної Церкви є суто церковним рішенням, яке органами Радянської влади не затверджувалось. Тому вирішення питання про те визнавати, чи не визнавати дану постанову Собору відноситься до компетенції кожної релігійної конфесії зокрема.

Не відповідає вимогам закону і п.5 рішення, яким передбачено, що "у випадку, коли в населеному пункті на одну і ту ж культову споруду претендують громади різних конфесій, то вони відправляють за взаємною згодою, у ній богослужіння по чергово у різний час доти, поки не буде досягнута релігійна однорідність серед віруючих даного населеного пункту або ж поки та громада, до якої за результатами голосування належить менше жителів, не збудує для себе культову споруду, ... релігійна громада, яка у своїх домаганнях на користування культовою спорудою порушила це рішення, позбавляється права на користування культовою спорудою", оскільки такий запропонований Радою варіант відправлення богослужіння різних конфесій у одній культовій споруді є теж прямим втручанням органів влади у внутрішні справи церкви. Таке питання може вирішуватись тільки по взаємній згоді самими конфесіями.

Підстави позбавлення релігійної громади права користування культовою спорудою вичерпно перелічені в п.п.30, 41 Положення про релігійні об'єднання в Українській РСР, затвердженого Указом Президії Верховної Ради УРСР від 01.11.1976 р. (із змінами і доповненнями від 09.09.81 року), а тому сесія обласної Ради народних депутатів, встановивши нову, не передбачену цим Положенням, підставу позбавлення релігійної громади культової споруди вийшла за межі своєї компетенції.

Прийняття сесією обласної Ради даного незаконного рішення призводить до обмеження гарантованих Конституцією СРСР і УРСР права громадян Української РСР на відправу релігійних культів, не сприяє врегулюванню конфліктів, які виникають між православними і греко-католицькими громадами віруючих, про що заявили в прокуратурі області представники Івано-Франківського єпархіального управління УПЦ.

Як показали проведені на даний час прокурорами перевірки дотримання міськими і районними Радами народних депутатів законодавства про релігійні культу, мають місце непоодинокі факти, коли Ради, виходячи за межі своєї компетенції, приймають рішення про реєстрацію греко-католицьких громад і передачу їм культових споруд, якими користувались православні громади по договору з міськрайвиконкомами. В той час коли згідно п.п. 9 і 4і згаданого Положення від 01.11.1976 р. кінцеве вирішення таких питань відноситься виключно до компетенції Ради в справах релігії при Раді Міністрів СРСР.

Прокурорами районів в квітні-травні цього року, зокрема, вносились документи прокурорського реагування на незаконні рішення з цих питань Надвірнянського, Долинського, Городенківського райвиконкомів, а по фактах самовільного захоплення греко-католицькими громадами церков в Долинському, Тлумацькому районах, м. Яремчі порушено 5 кримінальних справ по ст.198 КК УРСР.

Все це свідчить про те, що обласна Рада народних депутатів не забезпечує виконання вимог ст.30 Закону про обласну Раду, згідно якої на ній лежить обов'язок по здійсненню контролю за дотриманням нижчестоящими Радами діючого законодавства.

Що стосується викладеної обласною Радою у вищезгаданому рішенні від 25.04.1990 р. пропозиції "про порушення перед органами прокуратури справ щодо реабілітації духовенства та активістів УГКЦ, незаконно репресованих у повоєнні роки", то прокуратурою області в даний час це питання вивчається.

На підставі викладеного, керуючись ст.25 Закону СРСР "Про прокуратуру СРСР", -

п р о ш у :

1. Розглянути дане подання на сесії обласної Ради народних депутатів і прийняти рішення про відміну незаконних пунктів зазначеного рішення сесії від 25.04.1990 р.
2. Посилити контроль за законністю рішень з питань релігійних культів, які приймаються районними і міськими Радами народних депутатів.
3. Прийняте по результатах розгляду подання рішення сесії довести до відома районних і міських Рад народних депутатів.

Про наслідки розгляду подання у встановлений законом місячний строк повідомити прокуратуру області.

Прокурор Івано-Франківської області
старший радник юстиції

М. І. Андріуца

Прокурор м. Калуша в зазначеному місці і прохав дати згоду на призначення до адміністративної відповідальності депутата обласної Ради В. М. Іванюка і Р. С. Митгалевича за участь у проведенні несанкціонованого мітингу в м. Калуші, який відбувся 21 червня 1999 р. і був призначений відповідно до статті 12 Закону

Прокурор м. Калуша в зазначеному місці і прохав дати згоду на призначення до адміністративної відповідальності депутата обласної Ради В. М. Іванюка і Р. С. Митгалевича за участь у проведенні несанкціонованого мітингу в м. Калуші, який відбувся 21 червня 1999 р. і був призначений відповідно до статті 12 Закону

Для задоволення подання вимагаю відповісти.
Стаття 31 ст. 36 Конституції України та ст. 12 Закону про адміністративні правопорушення адміністративне стягнення може бути накладене за рішенням як органу державної влади, так і органу місцевого самоврядування. Стаття на цей час не має чинності в області. Крім того, вимагаю прохати, оскільки вимагаю від органу державної влади, який не може бути призначений до адміністративної відповідальності.

На підставі наведеного, прохав ст. 36 Конституції України про адміністративні правопорушення, обласна Рада народних депутатів

Подання прокурора м. Калуша про призначення до адміністративної відповідальності депутата обласної Ради В. М. Іванюка і Р. С. Митгалевича за участь у проведенні несанкціонованого мітингу в м. Калуші, який відбувся 21 червня 1999 р. і був призначений відповідно до статті 12 Закону

Голова обласної Ради *В. М. Іванюк* М. М. Іванюк